

การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครู
และนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี

สโรชา เมืองสันต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่องการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด
ตามที่เสนอของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี
เสนอโดยนางสาวสโรชา เมืองสันต์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(นายตระกูล จันทสุนทร)
วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ สุขเดहा)

.....กรรมการ
(ดร. ธนศักดิ์ จูติวรทัต)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ สุขเคหา
ดร.ธันต์ ฐิติวรทัต
ชื่อนักศึกษา ลโรชา เมืองสันต์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี การวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ มีจำนวนรวม 368 คน ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 82 คน และนักเรียน จำนวน 286 คน ของปีการศึกษา 2552 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.931 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การวางแผนและการตรวจสอบอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการปฏิบัติงานและการแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี พบว่า

2.1 การเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพ และที่ตั้งโรงเรียน พบว่า การเปรียบเทียบทุกด้านที่กล่าวมาไม่แตกต่างกัน ส่วนตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์ดำเนินงานป้องกันยาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบ

เป็นรายคู่ตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า การวางแผนและการตรวจสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนคติของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี เมื่อจำแนกตามอายุ ระดับชั้นเรียน ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน การได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวจากผู้ปกครอง และจำนวนเงินที่นักเรียนได้รับเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวจากผู้ปกครอง พบว่า การเปรียบเทียบทุกด้านที่กล่าวมาไม่แตกต่างกัน ส่วนเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ย และการเดินทางไป-กลับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ย พบว่า การปฏิบัติงาน การตรวจสอบและการแก้ไขปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามการเดินทางไป-กลับ พบว่า การวางแผนและการตรวจสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

Thesis Title **The Process of Drug Prevention according to the Attitudes of Administrators, Teachers and Students in Municipal Schools in Lop Buri Province and Saraburi Province**

Thesis Advisors **Asst. Prof. Dr. Sanae Sukkeha**
Dr. Tanat Titiworatat

Name **Sarocha Mueangsan**

Concentration **Educational Administration**

Academic Year **2009**

ABSTRACT

The objective of this research were to 1) study the process of drug prevention according to the attitudes of administrators, teachers and students in municipal schools in Lop Buri Province and Saraburi Province and 2) compare the process of drug prevention according to the attitudes of administrators, teachers and students in municipal schools in Lop Buri Province and Saraburi Province. This was an exploratory research with the sample of 368 persons – 82 administrators and teachers and 286 students from municipal schools in Lop Buri Province and Saraburi Province during the academic year 2009. The instrument employed in this research was a questionnaire with a reliability of 0.931. Data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA and Scheffe's method.

The results were as follows:

1. overall, the process of drug prevention according to the attitudes of administrators, teachers and students in municipal schools in Lop Buri Province and Saraburi Province was at a moderate level. Considering in each individual aspect, the researcher found that planning and examining were at a moderate level. Operation and problem solving were at a high level.

2. from the comparison of this process, it showed that:

2.1 there were no differences in all aspects when the sample was classified by gender, age, education, status and school location. However when classified by work position, work experience and experience in this drug prevention process, differences were found at a significance level of .05. For paired comparison

analysis, it showed that planning and examining were different at a significance level of .05.

2.2 for comparison the process of drug prevention, it showed no differences when the students were classified by age, level of class, distance from home to school and money received from parents for personal expenses. However, when the students were classified by gender, average learning achievement, traveling from home to school, it showed differences at a significance level of .05. In the paired comparison analysis for average learning achievement, the operation, examining and problem solving were different at a significance level of .05. In the paired comparison analysis for traveling home to school, planning and examining were different at a significance level of .05.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ สุขเคหา ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และดร.ชนัดดี จิตวิรัต กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและขอขอบคุณดร.เฉลิมชัย หาญกล้า และดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว คณบดีคณะครุศาสตร์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และดร.สุระพี อาคมคง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนิคมศิลป์อนุสรณ์ ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนให้ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดลพบุรีและสระบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนอกจากนี้ผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จครั้งนี้ คือ เพื่อนๆ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและสมาชิกครอบครัวเมืองสันต์ที่เป็นกำลังใจด้วยดีมาตลอด จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สโรชา เมืองสันต์

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	
บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	10
บทที่ 2	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การบริหารโรงเรียนเทศบาล.....	13
โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนเทศบาล.....	13
ความหมายของการบริหารโรงเรียนเทศบาล.....	14
ความสำคัญของการบริหารโรงเรียนเทศบาล.....	15
บทบาทของการบริหารโรงเรียนเทศบาล.....	17
ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด.....	20
ความหมายของยาเสพติด.....	20
ประเภทของยาเสพติด.....	21
สาเหตุของการติดยาเสพติด.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนะ.....	26
ความหมายของทัศนะ.....	26
องค์ประกอบของทัศนะ.....	27
ประโยชน์ของทัศนะ.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด.....	31
ความหมายของการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด.....	31
การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามแนวคิดของรัฐบาล.....	32
การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามแนวคิดของกระทรวง สาธารณสุข.....	37
การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามแนวคิดของกระทรวง ศึกษาธิการ.....	40

บทที่ 2 (ต่อ)

	การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามแนวคิดของกระทรวง มหาดไทย.....	43
	การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามกระบวนการของเจมมิ่ง.....	44
	การวางแผน.....	47
	การปฏิบัติงาน.....	51
	การตรวจสอบ.....	54
	การแก้ไขปัญหา.....	57
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61
	งานวิจัยในประเทศ.....	61
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	69
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	73
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	74
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	110
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	110
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	110
	สรุปผลการวิจัย.....	111
	อภิปรายผล.....	114
	ข้อเสนอแนะ.....	118

	หน้า
บรรณานุกรม.....	120
ภาคผนวก.....	132
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	133
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย.....	143
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้เครื่องมือวิจัย..	149
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	151
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	157
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	159

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนผู้บริหาร ครูและนักเรียนที่ทำหน้าที่ในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดฉะบuriและสระบุรี.....	73
ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวผู้บริหารและครู อย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	82
ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามสถานภาพ.....	83
ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดด้านการวางแผน ตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะบuriและสระบุรี.....	86
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดด้านการปฏิบัติงาน ตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะบuriและสระบุรี.....	87
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดด้านการตรวจสอบ ตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะบuriและสระบุรี.....	88
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดด้านการแก้ไขปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะบuriและสระบุรี.....	89
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะบuriและสระบุรี.....	90
ตาราง 9 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะบuriและสระบุรี จำแนกตามเพศ.....	91
ตาราง 10 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะบuriและสระบุรี จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน.....	92

ตาราง 11	การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนก ตามอายุ.....	92
ตาราง 12	การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนก ตามวุฒิการศึกษา.....	94
ตาราง 13	การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนก ตามประสบการณ์การทำงาน.....	94
ตาราง 14	การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดด้านการวางแผน และด้านการตรวจสอบ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงานเป็นรายคู่.....	95
ตาราง 15	การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนก ตามสถานภาพสมรส.....	96
ตาราง 16	การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนก ตามประสบการณ์ดำเนินงานป้องกันยาเสพติด.....	97
ตาราง 17	การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนก ตามที่ตั้งโรงเรียน.....	98
ตาราง 18	การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตาม เพศ.....	99
ตาราง 19	การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตาม อายุ.....	99
ตาราง 20	การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของ นักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตาม ระดับชั้นเรียน.....	101

	หน้า
ตาราง 21 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	102
ตาราง 22 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดด้านการปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบ ด้านการแก้ไขปัญหา และการดำเนินงานในภาพรวม ตามทัศนะของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายคู่.....	103
ตาราง 23 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามการเดินทางไป-กลับ.....	104
ตาราง 24 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดด้านการปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบ ด้านการแก้ไขปัญหา และการดำเนินงานในภาพรวม ตามทัศนะของนักเรียน จำแนกตามการเดินทางไป-กลับเป็นรายคู่.....	105
ตาราง 25 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน.....	107
ตาราง 26 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามการรับค่าใช้จ่ายส่วนตัวจากผู้ปกครอง.....	108
ตาราง 27 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดตามทัศนะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรีและสระบุรี จำแนกตามค่าใช้จ่ายส่วนตัวจากผู้ปกครอง.....	109

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
ภาพ 2 วงจรควบคุมคุณภาพ พืด ซีเอ	45
ภาพ 3 วงจรเดิมมีงสำหรับการบริหารโครงการ	46
ภาพ 4 การทำงานของวงจรควบคุมคุณภาพ	47

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี